

אלו מרפות פרק שלישי חולין

סו.

עין משפט
נר מצוה

ערה א מ"י פ"א מהל'
מאכלות אסורות
הל' כד פתג עשין סב
טוש"ע י"ד סי' סג סעיף
א:

לעזי רש"י

טוועיגט א. טוועה.

שיטה מקובצת

6 שלשה צדדים (מכל עיהם) אלא לרבות: **7** כשנצרך יותר משני צדדין במקום שיהיו הצדדין שוין ולפי דברי אלה נצרך כאן יותר משלשה צדדין למאן דאמר כללא קמא דוקא אפי' אין כאן אלא שני צדדין חסרין ושוקי ריש צדדין אחרינן גרועים מהם: **8** כמו שפי' גם רש"י ולפי זה:

דבינו גרשום

[illegible]

וְאֵלָּא לְרַבּוֹת הָעֵשֶׂד לְגַדֵּל אַחֵר וּמֵן
לְדַדִּין דְּמַזְרִיכִין בְּעִירּוּבִין (דף כח.) לַמִּדָּה
דִּין שְׁמִרָתָא לְמֵאן דְּאִמֵּר כֻּלָּא קִמָּא
לְפָשְׁטָא דְּלִמָּאן דְּאִמֵּר כֻּלָּא קִמָּא דּוּקָא
אִפִּי כֹה' לְדַדִּין זָרִיךְ לְדִמּוֹת דְּאִיכֵּי

מקיש' עלה דהאיא דעירובין
לחצר בזור פ' שלשה מינין (דף לה):
כל היבא דליבא חמרי כללי ופרטי
מריבין כל דדמי ליה חמרי חד כל דכל
היבא דליבא חמרי פרטי וכללי מריבין
כל דדמי ליה משני דרדין חללא דחאי
מסתברא דשני דרדין דעירובין וחד
ד' דנזיר חדא מילתא היא ומייר
דעירובין כגון שיש לו שני חמרים חשבונין
שזין וחד שלשין שאינן חשוב כל כך
דכה"ג איבא גבי כלל ופרט דבקר
ולאן וזין וסבר בשמעתא דעירובין
(דף מה.) ובזור (דף לה): מיירי כגון
לליבא חללא חד ד' חשוב כגון כלל
ופרט וכלל דהיאא שמעתא איבא
נמי ד' שני שאינן חשוב כל כך וכענין
זה חמרי בזור דלא מזריבין חללא שני
כל היינו הזד החשוב האחד שאינן
חשוב כמותן ויה"א אם יש שניהם
חשובין ושזין וחד שלשין שאינן חשוב
כמותן הוו שני דרדין החשובין כלד
אחד כיון שזן שזין וזריבין איבא כעין
הפרט דומה לפרט בנאות שני דרדין
החשובין דהי' מיירייהו מפקת וזוהי מה
שמזריבין דעירובין דומה לפרט מב'
דרדין אפי' למ"ד כללוא בתרא דוקא
דהוו לכו מריייהו כלד אחד דנזיר
דפרישט ומה שמזריבין שלשה דרדין
למ"ד כללוא קמא דוקא וז"ל שזן וזריב
דלא קני ליה בשני דרדין החשובין
ושזין כמו למ"ד כללוא בתרא דוקא
חללא גם כלד השלישי הגרוע צריך
שיהא דומה (ו) לזמן ויה"א אם יש
ל' דרדין צריך שכולן יוכלו להשתא
אחי שפיר ב' מזריבין נמי טפי משלשה

וידרין בין החשובין בין הגרועין הרבה
לפטר למחן דאמר כללם קמא דוקא
אז נמי לא יקשה כלום כשנלמד יומר
דרין למ"ד כללם קמא דוקא אפי' יומר
בין כללם בתרא דוקא לא נלמד אלא
רש"י ג' (א) שם ולפי' נלמד לומר
בין לא היינו מלמדין אותם אם היינו
איתו שאין לו ארבע כניסין אם שאין
ניחא כמו שפי' ריב"א דלון לך שום
ד לון ראשו ארוך או סימן אחד מן
לפי מה שפירשנו הנהו דעירובין ומיר
לי ופירטי אתי שפיר וסבר כמ"ד כללם
אפשר גופו ממון אף כל גופו ממון
גרוה וימר דהא י' דרשם אלה ברביה
הדין (שפירשני דף מה:) והוא דפרק
שבין עין בקדושין (דף מ:) ואו פסח
היה זה דוקא למ"ד כללם קמא דוקא
קדושין הלה שוין חשובין כשוין וכמד
דברי רבינו כלל כמה שזנרין כלל הנה'
בתרא (ב"ק דף קפ:) דר' אליעזר דרש
מפרש דליכא ביניהו שאר חגבים
י' אפרי אע"פ שיש להם ד' סימנים
אז חותם המכושבין נחתם י"ד רבנא
עונין שחיתה שהרי אחר דגים הזכירין
המיה הרומשח במים אלו דגים ולכל
מיה"ג אלא משום דדרשם איה מקרא
תמינר לקטן דלמא מיית וליכל ליה
אז ומפרש דלון טעונין שחיתה וכן'
אסורין ומפרש טעמא דלא ידיע הי
זמר מותרים ליקח מן העובד כוכבים
דקדקא אוכל ארס דגים ומגבים בין
ר' עקיבא בשבת (דף ז:) מ"מ נקט
(א) לשלם:

במאי קמפלגי תנא דבי רב ותנא דבי רבי
ישמעאל בראשו ארוך קמפלגי תנא דבי רב
סבר אשר לו כרעים כלל ארבה סלעם
חרגול חגב למיניה פרט כלל ופרט אין בכלל
אלא מה שבפרט דמיניה אין דלאו דמיניה
גא ומרבי דדמי ליה משני צדדין תנא דבי
ר' ישמעאל סבר אשר לו כרעים כלל ארבה
סלעם חרגול חגב פרט למיניה חזר וכלל
כלל ופרט וכלל אין אתה דן אלא כעין הפרט
ומרבי כל דדמי ליה בחד צד ^והוא דמי
כללא קמא לכללא בתרא כללא קמא אשר
לו כרעים אמר רחמנא דאית ליה אכול דלית
ליה לא תיכול כללא בתרא עד דשוו
בארבעה סימנין ^ותנא דבי ר' ישמעאל בכללי
ופרטי כי האי גוונא דאין ודאמר' נמי בעלמא
דדאין תנא דבי ר' ישמעאל בכללי ופרטי כי
האי גוונא מהכא: אמר מר אי שמו חגב יכול
אין בו כל הסימנין הללו ת"ל למיניהו עד שיהו
בו כל הסימנין הללו אין בו כל הסימנין
הללו מדיכא תיתי ארבה וחרגול כתיב אי
לא כתיב סלעם בדקאמרת השתא דכתיב
סלעם לרבויי ראשו ארוך אימא לירבי נמי
כל דהו קמ"ל מאי שנא התם דאמרת
סלעם זה רשון חרגול זה ניפול ומאי שנא
הכא דאמרת סלעם זה ניפול חרגול זה
דרשון ^ומר כי אתריה ומר כי אתריה: ובדגים
כל שיש לו סנפיר וקשקשת: ^ותנו רבנן "אין
לו עכשיו ועתיד לגדל לאחר זמן כגון
הסולתנית והעפיאן ה"ז מותר יש לו עכשיו
ועתיד להשירן בשעה שעולה מן המים כגון
אמיוס

כידים אצל כל הסופרים
הקטנים בלע"ז טויני"א:
אהונס

וְיִזְכְּרוּ לְדָוִד שׁוֹן וְלִפִּי דְבָרֵי אֱלֹהִים לְנִרְדֵּי בְּנָאָן יוֹתֵר מִשְׁלֵשׁ
לְדָוִד אַחֲרֵיכֶם גְּרוּעִים מִכֶּן כִּי כֹלֵם יֵשׁ לְהִרְדֵּי וְלִמְאֵן
אֵין לְרֹשׁוֹ אֵין לְמֵאֵן לְדָאִית לִיֹּה כִּלְלָא בְּתַרְלָא דִּיקָא כְּמוֹ
גְּרוּעִין יוֹתֵר מִמֵּאֵן שְׁאֵל מִזְרִיכִין בְּרִיחֵיהֶם וְזֶלֶל הַסֹּהֵר
גַּם כֵּן שְׁאֵל מִרְבִּים לְרֹשׁוֹ אֵין מְחַלְשֵׁם וְאֵין אִנּוּ מִרְבִּי
יֵס חֲשׂוֹנִים יוֹתֵר מִמֵּאֵן לְרֹשׁוֹ אֵין וְיִמְיֵהוּ בִּלְלָא הָאֵי עֲטֵמָה
נִסְפִי חֲשׂוֹנִים אֵת רַבּוֹ שֶׁלֹּא יֵהֵא עוֹד חֲסַר סִימָן אִו סִימָן
שִׁמְשִׁמָּה אֵת שְׁאֵי חֲסַר סִימָן דְּאֵין לְרֹשׁוֹ אֵין בְּלִלְדָּה
לֵאלֹהִים (וְכִּקֹּדֶם דִּקָּא) לְרִאֵא לְרִישֵׁי רִיבֵיהֶם וּמִיַּעֲטֵי לְדִפִּי דְרִישֵׁי
חֲשׂוֹנִים מִן הַשָּׂאֵר שֶׁלֹּא זֶה אֵת חֲשׂוֹנִים כִּיֹּלֵל כִּי הֵם הַפִּרְטִי
וְלֹא אִימְעוּט קִרְקֻעוֹת כִּי זֶה זֶל גְּרוּעַ יוֹתֵר מִדַּע שְׁהוּ אֵין
שְׁטֵרֵת וְיִלְדֵּי הַשָּׂאֵר הַיּוֹתֵמָה מִלְּתַלֵּא שְׁמַעְתָּה דִּפִּי נִגְמָה
דְרִישֵׁי רִיבֵיהֶם וּמִיַּעֲטֵי אֲחֵרֵם נָמִי הֵם הֵם וְיִזְכְּרוּ בְּשִׁמְעַתָּה
כִּי שְׁאֵר מִן הַפִּרְטִי מִפּוֹרֵשׁ דְּכִרַּה מִלְּתַלְלָא וְיִזְכְּרוּ מִמֵּן אֵין
דִּיקָא אֲחֵי לֹא יֵהֵא לְדָוִד הַשְּׁחִינִים שׁוֹן גְּרוּעִין
כְּשֶׁהֱיִי גְרוּעַ הִרְבֵּה יוֹתֵר מִמֵּן כִּי כֵן נִרְאֶה יוֹתֵר כִּי שֶׁ
לֹא קִרְבּוֹן לְהִיֹּת שׁוֹן וְכֵן יִחְשַׁב בְּכָּה מִן שְׁרִירָא לִימֵר בְּהֵא
לְאוֹתוֹ מִיַּעֲטֵי שְׁכַחְתָּמִי: **בְּחָא** אֵין שְׁחִירָא וְלֹא אֲחֵי
בְּעֵה מִיַּעֲטֵי הַכְּחֹשִׁים בְּחִנֵּיהֶם אֵין לְרֹשׁוֹ אֵין לְתַלְתֵּל דְּלֵהֵא דְּאֵין
דְּשִׁמָּה לִיכַח שׁוֹם מִגֵּב שִׁיבָה כִּי הֵם מִיַּעֲטֵי שְׁאֵל הֵם
שְׁמַעְתָּל: בְּסוֹף שְׁמַעְתָּה פִּי בְּקוּטֵרֶם דְּחִגִּים הִלְלֵי אֵין
דִּיקָא כְּשִׁמְשִׁמָּה וְלֹא שֶׁן הַעוֹף דְּהִיֹּתוּ מִיַּעֲטֵי קִטְעִים וְכֵן נִפְּ
יִזְכְּרוּ גְדוּלוֹת כֶּן פִּי בְּקוּטֵרֶם וְלֹא הַיֹּדֵק לְהִיבֵא בְּקוּטֵרֶם
שְׁמַעְתָּה בְּסוֹף פִּי רִי עֻקֵּיבָה (שְׁנֵי דִּקָּא) חֲגֵב טִמְאָל אֲחֵי
מִיַּעֲטֵי (מִרְחִימֵי דִּקָּא) קִלְמָר אֲוִלֵּד דִּי דְרִישֵׁי וְחִגִּים שְׂכֻלִם
אֲחֵרֵם רַב עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים שְׁחִימֵי אֵת הָאֹרֶךְ בְּחִגִּים כֵּל הַחֲגֵב
וְעוֹד הֵם בְּסוֹף פִּירָק אֲחֵי הַבִּלְיִים מִן הַהִפְתָּה וּמִן
כִּי מִמֵּן שְׁמוּלָה עֲלִיהֶם יִזְכְּרוּ אִל הַבִּלְיִים בְּרִיחֵיהֶם דְּחוֹסֵם
כֵּן לֹא לֵאלֹהִים דְּבִרְחִים אֲרֵכָה שְׁמוֹס כֵּן שְׁפִקְטֵי בְּדִמּוּכֵי
יֵהֵא אֲחִיסוֹר אֲבֵר מִן הֵי דִלָּא גְבִי שְׁחִירָא: (וְשִׁמְשִׁמָּה עֲטֵמָה עֲטֵמָה)

במאי קא מיפלגי תנא דבי ר' ישמעאל
לראש ארוך ואימר ליה חננ **תנא דבי**
רמיבטי ליה כולוה לגופיהו: תנא דבי
שטריה בתורח כהניס דמקרי ספרא
המרדש כפי כולם אבל ברימא דתנא
דבי ר"י לא הימא שגורא אלא כפי
תלמידיו: מנא דבי רב סבר. למיניהו
 דכל חד לא משמעת כללם למתוי כלל
 ופרט וכלל לקריי קלעם ומנב כענין
 הפרט דמיהו לארבי יתייר משום
 דקסבר לנא דליינין בתרי כללי אלא:
 דמי כללם בתרא כלללם קמא והכא
 לא דמי כלללם קמא לא קפיד אלא
 אכרעיס ולמיניהו לא כללם קרינא ליה
 קפיד ללהוי דמי לארבה דאית ליה
 ארבעה קמינין: ולאו דמניה לא.
 הלכן חד מחבריה לא אחי: כל
 דדמו ליה. הלכן קלעם אחי ממרבה
 ומרגול כדאמרי ואייתרא ליה לראש
 ארוך: **תנא דבי ר' ישמעאל כי האי**
גוונא דאין. ומתכא שמעיין לא
 דכא קמיין דרייש לכו: **ארבה ומרגול**
כסין. וכענין הפרט כענין: כל דכו.

הגהות מהר"ב

רנשבורג
 א [חום' ד"ה במח' וס']
 ממני שחולף עליהם יין
 ולעיל. כ"ב לעיל דף פד
 פ"ב בחום' ד"ה גישול
 בי"ס וס' ;

מן הספירין שאין וזין מאלוהי אלף
 הוא יכול לכשכשן: הסולתנים. מין דר
 משני דדדן במקום שיהיו ב' (א) יוסר ו
 כלן אלף ב' דדדן חשוטין שזין (ו) לו
 שנים החשוטין ולכן לא היה לנו להצרין
 דלזין לו וכן ואין ראשו ארוך הם דדדדן
 אומרים כללם בחרה דוקא ובכן מתייש
 כנפיו חופים את רובו כי אותם הם
 חגב חסר סימן אחד דלרבע כנפים או
 הארבע דמתניתין אבל הכא בראשו ארוך
 קטן אמאי חלטרין למימר פ' הגחז ב
 בחרה דוקא ואין אחד ד פירוש כל
 ילא שטרות חסרי דבר המוטלל לא
 ומיעט ורבה אינו ממעט קרקעות אלף
 ששה מינים דנזיר (דף לה.) דר' אליעזר
 או עור דכסורות (דף לו.) ובכל הש"ס בנ
 או שמה נזמר כי גם למ"ד כללם בחרה
 ד דמו ותהי שלא נצרך אלף חד דז' ד
 דבר המוטלל וגופו ממון כי שני דדדן
 רצויו ומיעוטו ולא נצרך לתרץ בדות
 שאזין ממין דאין הכתובים שיש להם
 דמתניתין דאין כללם אלף מה שצפטי
 נקט דלפי' בראשו ארוך שרי תנא דבי
 הכחז וזאת תורת הבהמה כמשמעו וז'
 נפש השורלם על הארץ אלו חגבים
 דבכמה מקומות בש"ס מוכח דשרי כל
 אלף חגב טורין אין לחוש וצריש פ' דס'
 אין מעמידין (ע"י דף נח.) וס' ד"ה לטולס'
 טמא והי טורין אבל לשחיטה לא חיישי
 וכן הבאין מן הסלולה ולפני חנוני אסור
 חיים וצין מחים ואינו חושש ואע"ג ד
 אוכל למימר